ABSOLUTNÍ PLEMENNÉ HODNOTY V POLNÍM TESTU ZA JEDNOTLIVÁ PLEMENA – VÝKLAD TABULKY

V následujících tabulkách jsou uvedeny průměrné hodnoty plemenných hodnot (PH) a jejich směrodatné odchylky pro jednotlivá plemena. Tyto údaje slouží jako základ pro výpočet relativní plemenné hodnoty (RPH). Předpovědi PH jsou nastaveny tak, aby průměr PH celé hodnocené populace byl vždy roven nule. Do této populace jsou zahrnuta nejen aktuálně hodnocená zvířata, ale i jejich předkové uvedení v rodokmenech. Průměry a směrodatné odchylky uvedené v tabulkách se však nevztahují k celé populaci, ale ke zvlášť stanovené skupině zvířat s vlastní užitkovostí, takzvané bázi. Tato báze představuje referenční úroveň, ke které se následně vztahují PH jednotlivých zvířat. U plemen aberdeen angus, blonde d'Aquitaine, gasconne, masný simentál, charolais, hereford, limousine a galloway jsou do báze zařazeni mladí jedinci s vlastní užitkovostí narození v letech 2017 až 2021. U ostatních plemen je báze tvořena jedinci s vlastní užitkovostí narozenými v letech 2010 až 2025. Rozdílné vymezení báze zohledňuje odlišný počet jedinců v jednotlivých plemenech. Průměrná hodnota PH uvedená v tabulce tedy vyjadřuje průměrnou genetickou úroveň zvířat v této referenční skupině. Směrodatná odchylka ukazuje, jak velké rozdíly v PH se v daném plemeni vyskytují, a udává, do jaké míry se jednotlivá zvířata navzájem liší. Tyto hodnoty jsou důležité pro správný přepočet absolutních PH na relativní PH. Při čtení tabulek platí, že PH kolem nuly odpovídá průměru báze. Kladné hodnoty PH znamenají, že zvíře je geneticky nadprůměrné, zatímco záporné hodnoty označují zvířata podprůměrná. Čím více se hodnota PH liší od nuly, tím výraznější je genetická odchylka zvířete od průměru daného plemene.

Hodnocené vlastnosti v polním testu. Průběh porodu je hodnocen v bodech, všechny hmotnosti v kg.

Průměr PH je roven 0. To znamená, že genetická úroveň tohoto znaku se v průběhu šlechtění nemění, nedochází ke genetickému pokroku.

Masný s

vlastnosti	průměr ABSOLUTNÍCH		SO ABSOLUTNÍCH PH	
	přímý efekt	mate[illegible]ní efekt	přímý efekt	maternální efekt
průběh porodu	0,00	0,01	0,07	0,03
hmotnost nar.	1,47	0,11	1,72	0,56
hmotnost 120 dní	13,98	5,41	12,86	5,19
hmotnost 210 dní	25,77	7,61	19,56	7,44
hmotnost 365 [illegible]	51,50	10,49	25,48	9,36

U hmotnosti ve120 dnech dochází ke genetickému pokroku, který odpovídá mnohaletému šlechtění na hmotnost v přímém efektu. Z toho důvodu je průměrná PH pro bázi vyšší než 0.

Hodnota směrodatné odchylky v bázi odpovídá hodnotě 10 v relativních plemenných hodnotách (RPH). To znamená, že jedinec s RPH 110 má předpovězenou PH pro roční hmotnost v přímém efektu o 25,5 kg větší než je průměr ostatních vrstevníků s vlastním měřením. Zjednodušeně lze říci, že u býka s RPH 110 lze očekávat u jeho potomků v průměru o 12,75 kg vyšší roční hmotnost než u potomků býků s RPH 100.

JEDNODUCHÝ ORIENTAČNÍ PŘÍKLAD: ABSOLUTNÍ PH PŘEVEDENÁ NA PENÍZE U JEDNOHO TELETE

Jak bylo uvedeno výše, **býk s RPH 110** má genetický potenciál předat svým potomkům v průměru **o 12,75 kg vyšší roční hmotnost** než býk s **RPH 100**. Pokud předpokládáme výkupní cenu například **55 Kč za 1 kg živé hmotnosti**, pak tento genetický rozdíl představuje:

12,75 kg × 55 Kč = přibližně 700 Kč na jedno tele

To znamená, že **jedno tele po býkovi s RPH 110** může chovateli přinést asi **o 700 Kč vyšší tržbu** než tele po geneticky průměrném býkovi s RPH 100, a to pouze díky rozdílu v růstovém genetickém potenciálu. Při větším počtu telat se tento rozdíl samozřejmě násobí.

ABSOLUTNÍ PLEMENNÉ HODNOTY V POLNÍM TESTU ZA JEDNOTLIVÁ PLEMENA (ZÁŘÍ 2026)

Aberdeen Angus

vlastnosti	průměr ABSOLUTNÍCH PH		SO ABSOLUTNÍCH PH	
	přímý efekt	maternální efekt	přímý efekt	maternální efekt
průběh porodu	-0,04	-0,01	0,05	0,02
hmotnost nar.	-3,47	0,39	1,51	0,47
hmotnost 120 dní	7,44	0,22	12,03	4,23
hmotnost 210 dní	11,04	0,93	18,79	6,24
hmotnost 365 dní	21,79	2,52	25,45	7,97

Charolais

vlastnosti	průměr ABSOLUTNÍCH PH		SO ABSOLUTNÍCH PH	
	přímý efekt	maternální efekt	přímý efekt	maternální efekt
průběh porodu	0,04	0,01	0,08	0,03
hmotnost nar.	2,73	-0,39	1,93	0,64
hmotnost 120 dní	8,65	-0,06	12,46	5,28
hmotnost 210 dní	16,76	-0,25	19,19	7,70
hmotnost 365 dní	40,57	1,20	22,75	9,80

Masný simentál

vlastnosti	průměr ABSOLUTNÍCH PH		SO ABSOLUTNÍCH PH	
	přímý efekt	maternální efekt	přímý efekt	maternální efekt
průběh porodu	0,00	0,00	0,07	0,02
hmotnost nar.	1,59	0,12	1,79	0,56
hmotnost 120 dní	13,37	6,17	13,02	5,21
hmotnost 210 dní	24,85	8,75	19,76	7,49
hmotnost 365 dní	49,72	12,68	26,04	9,26

Hereford

vlastnosti	průměr ABSOLUTNÍCH PH		SO ABSOLUTNÍCH PH	
	přímý efekt	maternální efekt	přímý efekt	maternální efekt
průběh porodu	-0,04	0,01	0,06	0,02
hmotnost nar.	-2,57	0,63	1,70	0,49
hmotnost 120 dní	-7,13	-2,17	11,83	5,14
hmotnost 210 dní	-11,97	-3,54	18,30	8,00
hmotnost 365 dní	-3,08	-6,02	27,13	10,02

Limousine

vlastnosti	průměr ABSOLUTNÍCH PH		SO ABSOLUTNÍCH PH	
	přímý efekt	maternální efekt	přímý efekt	maternální efekt
průběh porodu	0,00	-0,01	0,06	0,02
hmotnost nar.	0,38	-0,07	1,60	0,53
hmotnost 120 dní	7,01	-0,73	11,13	4,10
hmotnost 210 dní	8,81	-1,09	16,83	5,90
hmotnost 365 dní	14,37	-5,35	20,97	7,55